

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗ ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

36

Όν/μο:.....

Α΄ Λυκείου

Ύλη: Τρίγωνα , Παράλληλες ευθείες

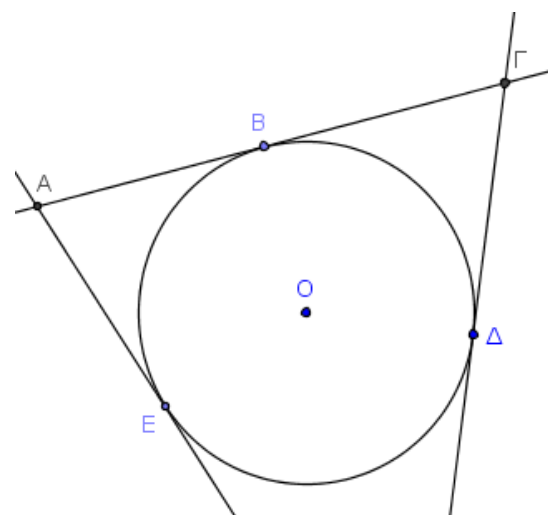
02-02-14

Θέμα 1^ο:

- A.** Ποια είναι τα δευτερεύοντα στοιχεία ενός τριγώνου και πως συμβολίζονται ;(αναφορικά) (6 μον.)
- B.** Να αποδείξετε ότι αν δύο ευθείες τεμνόμενες από τρίτη σχηματίζουν τις εντός κι επί τα αυτά μέρη γωνίες με άθροισμα μικρότερο από 2 ορθές , τότε οι ευθείες τέμνονται προς το μέρος της τέμνουσας που βρίσκονται οι γωνίες . (6 μον.)
- Γ.** Να αποδείξετε ότι το άθροισμα των γωνιών κάθε τριγώνου είναι 2 ορθές . (8 μον.)
- Δ.** Να χαρακτηρίσετε με (Σ) Σωστό ή (Λ) Λάθος τις παρακάτω προτάσεις :
i. Το περίκεντρο είναι το σημείο τομής των διχοτόμων.	Σ	Λ
ii. Το άθροισμα των γωνιών κυρτού ν-γώνου είναι 2ν-4 ορθές .	Σ	Λ
iii. Αν δύο τρίγωνα έχουν ίσα εμβαδά , τότε είναι ίσα .	Σ	Λ
iv. Δύο ευθείες κάθετες στην ίδια ευθεία είναι μεταξύ τους κάθετες .	Σ	Λ
v. Κάθε πλευρά τριγώνου είναι μικρότερη από το άθροισμα των δύο άλλων και μεγαλύτερη από τη διαφορά τους .	Σ	Λ
- (5x1=5μον.)**

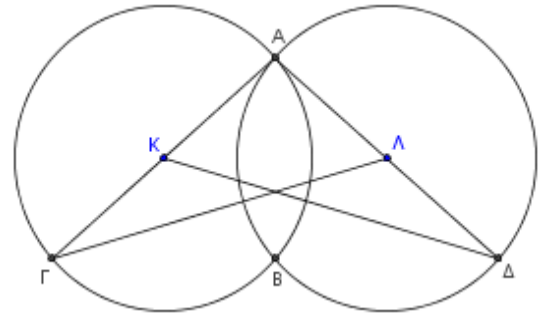
Θέμα 2^ο:

- A.** Στο διπλανό σχήμα οι ΑΓ , ΑΕ και ΓΔ είναι εφαπτόμενες του κύκλου με κέντρο Ο.
- i.** Να γράψετε τα ευθύγραμμα τμήματα τα οποία είναι ίσα και να δικαιολογήσετε την απάντησή σας . (5 μον.)
- ii.** Να αποδείξετε ότι $ΑΓ=ΑΕ+ΓΔ$. (7 μον.)

B. Δύο κύκλοι (K, ρ) και (Λ, ρ) τέμνονται στα σημεία A και B . Αν $A\Gamma$ και $A\Delta$ οι διάμετροι των κύκλων με κέντρα K και Λ αντίστοιχα, τότε :

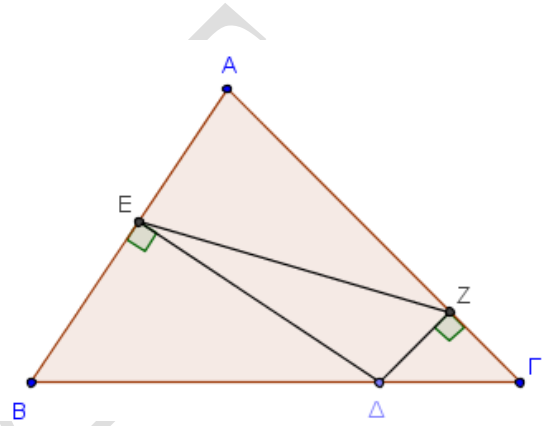
- i. Να αποδείξετε ότι $\Gamma\Lambda = K\Delta$. (8 μον.)
- ii. Αν M το σημείο τομής των $\Gamma\Lambda$ και $K\Delta$, να αποδείξετε ότι τα A, M, B είναι συνευθειακά. (5 μον.)

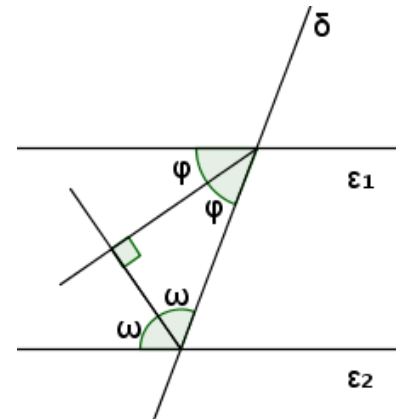
Θέμα 3^ο:

A. Αν Δ σημείο της πλευράς $B\Gamma$ τριγώνου $AB\Gamma$ και E, Z οι προβολές του στις $AB, A\Gamma$ αντίστοιχα, να αποδείξετε ότι :

- i. $EZ < B\Gamma$. (7 μον.)
- ii. $BE + EZ + Z\Gamma < 2B\Gamma$. (6 μον.)

B. Δύο ευθείες ϵ_1 και ϵ_2 τέμνονται από μία τρίτη ευθεία δ και σχηματίζονται οκτώ γωνίες. Αν οι διχοτόμοι των δύο εντός κι επί τ' αυτά γωνιών είναι κάθετες, να αποδείξετε ότι οι ευθείες ϵ_1 και ϵ_2 είναι παράλληλες. (12 μον.)

Θέμα 4^ο:

A. Δίνεται τρίγωνο $AB\Gamma$ και $BM, \Gamma N$ οι διάμεσοί του. Προεκτείνουμε τις διαμέσους έτσι ώστε $BM = M\Delta$ και $\Gamma N = N\epsilon$. Να αποδείξετε ότι :

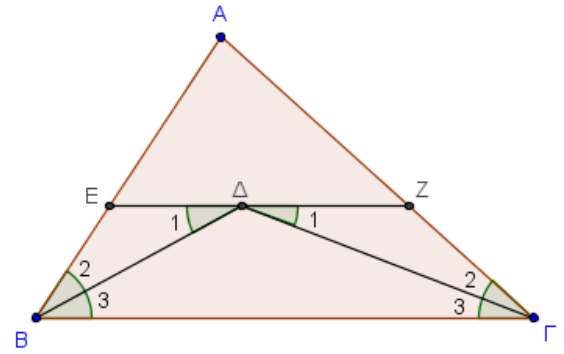
- i. $A\Delta // B\Gamma$. (4 μον.)
- ii. $EA // B\Gamma$. (4 μον.)
- iii. Τα σημεία E, A, Δ είναι συνευθειακά. (5 μον.)

B. Δίνεται τρίγωνο $AB\Gamma$ και Δ το σημείο

τομής των διχοτόμων των γωνιών $\hat{B}, \hat{\Gamma}$. Η παράλληλη από το Δ προς τη $B\Gamma$ τέμνει τις άλλες πλευρές στα E και Z . Να αποδείξετε ότι :

i. $ZE = EB + Z\Gamma$ (6 μον.)

ii. $\hat{B}\Delta\Gamma = 90^\circ + \frac{1}{2}\hat{A}$ (6 μον.)

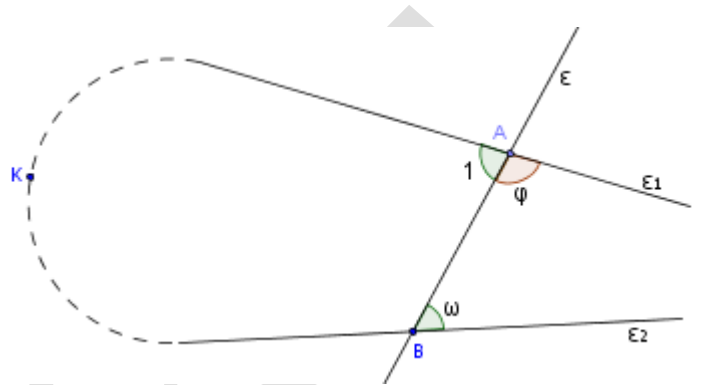
ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ(Ενδεικτικές)

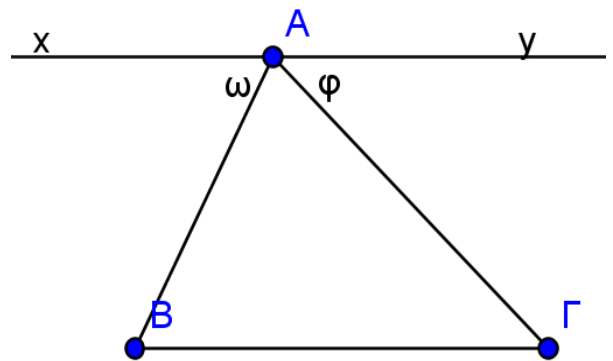
Θέμα 1^ο:

Α. Τα δευτερεύοντα στοιχεία ενός τριγώνου είναι η διάμεσος , η διχοτόμος και το ύψος .Η διάμεσος από την κορυφή A , συμβολίζεται με μ_α , η διχοτόμος δ_α και το ύψος υ_α .

Β. Έστω ότι ϵ τέμνει τις ϵ_1, ϵ_2 στα A και B αντίστοιχα και ότι $\varphi + \omega \neq 2L$. Τότε οι ϵ_1 και ϵ_2 δεν είναι παράλληλες αφού $\varphi + \omega \neq 2L$. Έστω ότι οι ϵ_1 και ϵ_2 τέμνονται σε σημείο K , προς το μέρος της τέμνουσας , που δεν περιέχει τις γωνίες ω και φ . Τότε , όμως η εξωτερική ω του τριγώνου AKB είναι μεγαλύτερη από τη γωνία \hat{A}_1 , δηλαδή $\omega > \hat{A}_1 = 2L - \varphi$ ή $\omega + \varphi > 2L$, που είναι άτοπο. Άρα οι ϵ_1, ϵ_2 τέμνονται προς το μέρος της τέμνουσας που βρίσκονται οι γωνίες ω και φ .

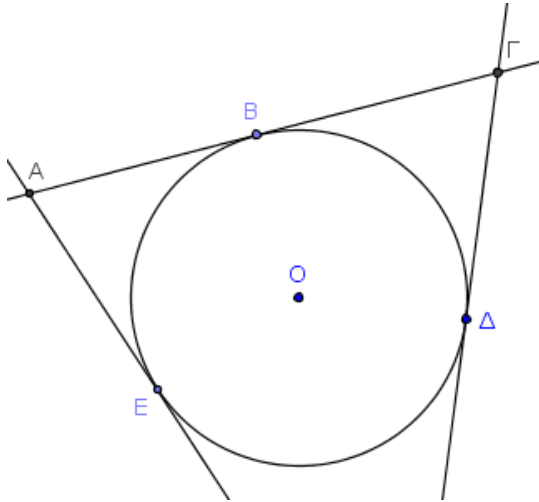
Γ. Από μία κορυφή , π.χ την A , φέρουμε $xy \parallel B\Gamma$. Τότε $\omega = \hat{B}$ (1) και $\varphi = \hat{\Gamma}$ (2) , ως εντός και εναλλάξ των παραλλήλων xy και $B\Gamma$ με τέμνουσες AB και $A\Gamma$ αντίστοιχα . Αλλά $\omega + \hat{A} + \varphi = 2L$ (3). Από τις (1) , (2) και (3) προκύπτει ότι $\hat{A} + \hat{B} + \hat{\Gamma} = 2L$.

- Δ. i. Λ ii. Σ iii. Λ iv. Λ v. Σ**

Θέμα 2^ο:

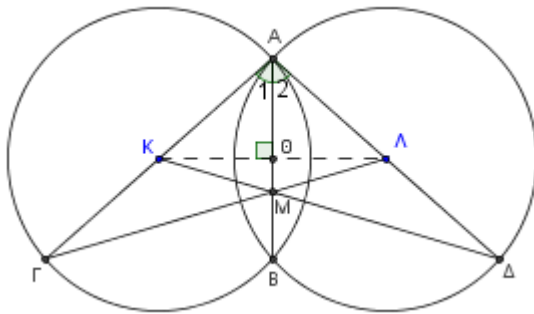
A.

i. Τα AB , AE είναι εφαπτόμενα τμήματα του κύκλου , οπότε $AB=AE$.
Ομοίως προκύπτει ότι $BΓ=ΓΔ$.

ii. Είναι $AΓ = AB + BΓ \stackrel{AB=AE}{BΓ=ΓΔ} = AE + ΓΔ$.

B.

i. Συγκρίνουμε τα τρίγωνα ΓΑΛ και ΔΑΚ :

$$\left. \begin{array}{l} 1. AΓ = AΔ (= 2\rho) \\ 2. AΛ = AK (= \rho) \\ 3. \hat{A}: \text{κοινή} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{Π-Γ-Π} \\ \Leftrightarrow \end{array}$$

Τα τρίγωνα είναι ίσα , οπότε τα αντίστοιχα στοιχεία τους είναι ίσα ενός προς ένα . Άρα $ΓΛ=ΚΔ$.

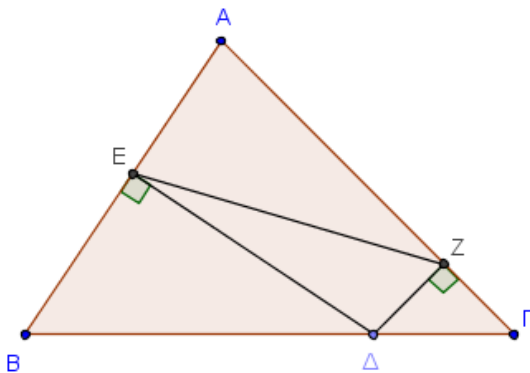
- ii. Εφόσον οι δύο κύκλοι είναι ίσοι και τέμνονται στα Α και Β , τότε το ευθύγραμμο τμήμα ΑΒ είναι μεσοκάθετος του ΚΛ .
 Συγκρίνουμε τα τρίγωνα ΑΚΜ , ΑΛΜ:

1. ΑΚ = ΑΛ (= ρ)
 2. ΑΜ : κοινή
 3. $\hat{A}_1 = \hat{A}_2$ (Στο ισοσκελές $\triangle ΑΚΛ$ το ύψος ΑΘ είναι και διχοτόμος)
- } Π-Π-Π
 ⇔

Τα τρίγωνα είναι ίσα .Οπότε τα αντίστοιχα στοιχεία τους είναι ίσα , ένα προς ένα .Άρα ΚΜ=ΜΛ .Εφόσον ΚΜ=ΜΛ , το Μ ισαπέχει από τα άκρα του ευθύγραμμου τμήματος ΚΛ , άρα ανήκει στη μεσοκάθετο του . Μεσοκάθετος του ΚΛ είναι το ΑΒ ,Οπότε Α,Μ,Β είναι συνευθειακα σημεία .

Θέμα 3^ο:

A.

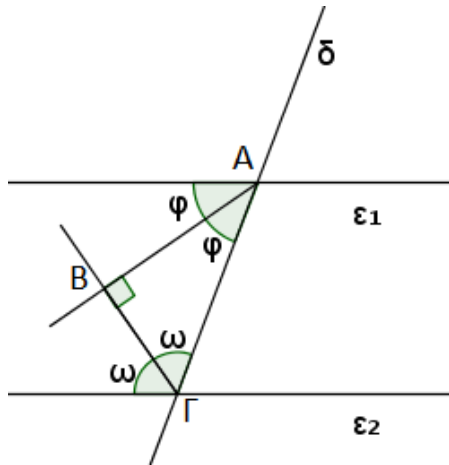
- i. Το Ε είναι η προβολή του Δ πάνω στο ΑΒ άρα $ΔΕ < ΔΒ$ (1)
 Το Ζ είναι η προβολή του Δ πάνω στο ΑΓ άρα $ΔΖ < ΔΓ$ (2)

Στο τρίγωνο ΔΕΖ από τριγωνική ανισότητα έχουμε :

$$EZ < \overset{(1)}{ΔΕ} + \overset{(2)}{ΔΖ} \Rightarrow EZ < ΔΒ + ΔΓ \Rightarrow EZ < ΒΓ .$$

- ii. Στο ορθογώνιο τρίγωνο ΔΕΒ η ΒΔ είναι υποτείνουσα , οπότε $ΒΕ < ΒΔ$ (1)
 Ομοίως στο ορθογώνιο τρίγωνο ΔΖΓ η ΔΓ είναι υποτείνουσα , οπότε $ΖΓ < ΔΓ$ (2)
 Επίσης , από το (i) ερώτημα έχουμε ότι $ΕΖ < ΒΓ$ (3)
 Προσθέτοντας τις (1) , (2) , (3) κατά μέλη προκύπτει ότι :
 $ΒΕ + ΕΖ + ΖΓ < ΒΔ + ΒΓ + ΔΓ = ΒΓ + ΒΓ = 2ΒΓ$

B.

Στο τρίγωνο ABΓ είναι

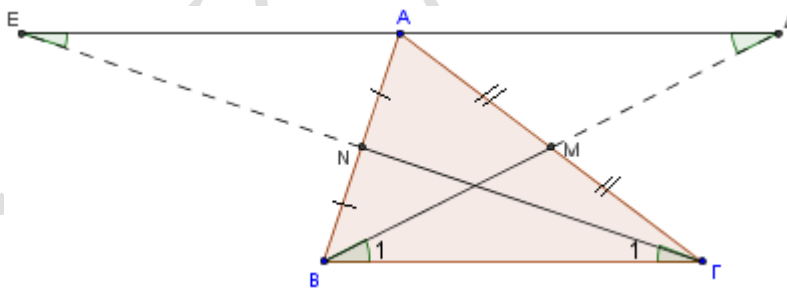
$$\hat{A} + \hat{B} + \hat{\Gamma} = 2L \Rightarrow \hat{\varphi} + 1L + \hat{\omega} = 2L \Rightarrow \hat{\varphi} + \hat{\omega} = 1L$$

$$\text{Είναι } \left. \begin{array}{l} \hat{\varphi} + \hat{\omega} = 1L \\ \hat{\varphi} + \hat{\omega} = 1L \end{array} \right\} \begin{array}{l} (+) \\ \Leftrightarrow \end{array} 2\hat{\varphi} + 2\hat{\omega} = 2L$$

Επομένως οι ευθείες $\varepsilon_1, \varepsilon_2$ σχηματίζουν τις εντός κι επί τα αυτά μέρη παραπληρωματικές, άρα $\varepsilon_1 // \varepsilon_2$.

Θέμα 4^ο:

A.

i. Συγκρίνουμε τα τρίγωνα AMΔ και BMΓ :

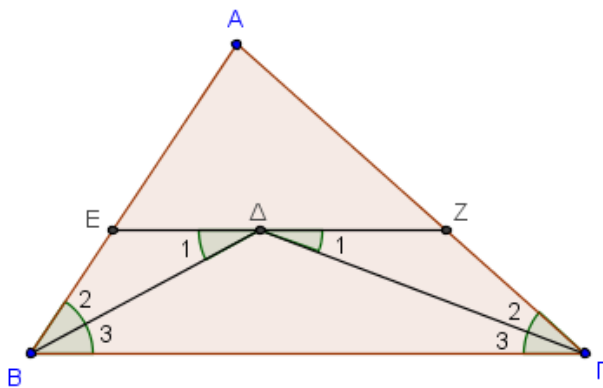
$$\left. \begin{array}{l} 1. AM = M\Gamma (BM : \text{διάμεσος}) \\ 2. BM = M\Delta (Y) \\ 3. \hat{A}\Delta M = \hat{B}M\Gamma (\text{ως κατακορυφήν}) \end{array} \right\} \begin{array}{l} \Pi-\Gamma-\Pi \\ \Leftrightarrow \end{array} \text{ Τα τρίγωνα είναι ίσα.}$$

Από την ισότητα των τριγώνων προκύπτει ότι : $\hat{B}_1 = \hat{\Delta}$.
 Οι γωνίες B_1, Δ είναι εντός κι εναλλάξ των AD, BG που τέμνονται από τη BD και εφόσον είναι ίσες προκύπτει ότι $AD // BG$.

ii. Ομοίως συγκρίνοντας τα τρίγωνα ENA και $BN\Gamma$ προκύπτει ότι $\hat{E} = \hat{\Gamma}_1$. Οι γωνίες E, Γ_1 είναι εντός κι εναλλάξ των EA και $B\Gamma$ που τέμνονται από την EG , και εφόσον είναι ίσες έπεται ότι $EA // B\Gamma$.

iii. Από το (i) και το (ii) έχουμε ότι $AD // B\Gamma$ και $EA // B\Gamma$, δηλαδή δύο παράλληλες προς τη $B\Gamma$ που περνάνε από το A . Αυτό από το αίτημα παραλληλίας είναι άτοπο. Οπότε οι παράλληλες είναι μία και όχι δύο. Άρα τα σημεία E, A, Δ είναι συνευθειακά.

B.

i. Είναι $\hat{B}_2 = \hat{B}_3$ (1) εφόσον BD διχοτόμος της γωνίας B .

Επίσης $\hat{\Delta}_1 = \hat{B}_3$ (2) ως εντός κι εναλλάξ γωνίες των παραλλήλων EZ και $B\Gamma$ που τέμνονται από την BD .

Από (1), (2) προκύπτει ότι $\hat{B}_2 = \hat{\Delta}_1$ δηλαδή το $BE\Delta$ τρίγωνο είναι ισοσκελές, άρα $EB = E\Delta$ (3)

Ομοίως προκύπτει ότι το $\Delta Z\Gamma$ τρίγωνο είναι ισοσκελές, άρα $\Delta Z = Z\Gamma$ (4)

Έχουμε : $ZE = E\Delta + \Delta Z \stackrel{(3)}{=} EB + Z\Gamma \stackrel{(4)}{}$

ii. Είναι $\hat{A} + \hat{B} + \hat{\Gamma} = 180^\circ \stackrel{(:2)}{\Leftrightarrow} \frac{\hat{A}}{2} + \frac{\hat{B}}{2} + \frac{\hat{\Gamma}}{2} = 90^\circ$ (1)

Όμως στο τρίγωνο $\Delta B\Gamma$ είναι $\hat{B}_3 + \hat{B\Delta\Gamma} + \hat{\Gamma}_3 = 180^\circ \Leftrightarrow$

$$\frac{\hat{B}}{2} + \hat{B\Delta\Gamma} + \frac{\hat{\Gamma}}{2} = 180^\circ \Leftrightarrow \frac{\hat{B}}{2} + \frac{\hat{\Gamma}}{2} = 180^\circ - \hat{B\Delta\Gamma}$$
 (2)

$$\text{Η (1)} \Rightarrow \frac{\hat{A}}{2} + 180^\circ - \hat{B\Delta\Gamma} = 90^\circ \Leftrightarrow \hat{B\Delta\Gamma} = \frac{\hat{A}}{2} + 90^\circ.$$

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ